

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 11C/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620200160
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Weiserová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7620200160.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Júlia Weiserová, v spore žalobcu: T. U., nar. XX.X.XXXX, bytom J., D. XXX/., právne zast. JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom, Košice, Pri jazdiarni 1, IČO: 42 230 691, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o žalobe na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.000,- Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 750,- Eur a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

III. Žalobca má nárok na plnú náhradu trov konania proti žalovanému. O trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou súdu 9.1.2020 domáhal sa od žalovaného zaplata sumy 1.000,- Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia a plnej náhrady trov konania.

2. Konštatoval, že žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn.5Er/550/2007 úspešne domáhal ochrany svojich spotrebiteľských práv, najmä pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmluve o spotrebiteľskom úvere, aj vo vzťahu pred samotným vymožením plnenia zo Zmluvy o úvere zo dňa 02.08.2006. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 25.09.2017, sp. zn. 5Er/550/2007-37, v spojení s potvrdzujúcim Uznesením Krajského súdu Košice zo dňa 29.11.2018, sp. zn. 17CoE/60/2018, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 01.02.2019, bolo súdom rozhodnuté o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o zastavení exekúcie. Poukázal na odôvodnenie súdu 1. inštancie uvedené v uznesení, ako aj na stanovisko odvolacieho súdu, ktorý sa so závermi prvostupňového súdu stotožnil. Pohľadávka, ktorej vymoženia sa žalovaný ako oprávnený voči žalobcovi ako povinnému v exekúcii vedenej na Exekútorskom úrade JUDr. Rudolfa Krutého, súdneho exekútora, so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, sp. zn. EX3851/07, (ďalej len "exekúcia") domáhal, mala vyplývať zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 02.08.2006, uzatvorenej medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, ktorej predmetom bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 30.000,-Sk, pričom dlžník sa zaviazal vrátiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 28.200,-Sk, teda spolu 58.200,-Sk (1.931,89 Eur), a to v 12 po sebe nasledujúcich mesačných splátkach, pričom zostatok nesplatennej pohľadávky veriteľa bol následne judikovaný Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., a to rozsudkom sp. zn. SR3010/07, ktorý zaviazal dlžníka na zaplata sumy vo výške 48.333,-Sk (1.604,36 Eur spolu s 0,25 % úrokom z omeškania denne zo sumy 39.200,-Sk od 12.04.2007 do zaplata a na náhradu trov konania vo výške 9.860,-Sk a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku), a ktorý predstavoval exekučný titul v

predmetnej exekúcii. Žalovaný sa ako oprávnený a zároveň dodávateľ spotrebiteľského úveru voči žalobcovi ako povinnému a zároveň spotrebiteľovi domáhal v exekúcii vymoženía pohľadávky spolu vo výške 3.920,79 Eur (špecifikácia vymáhanej pohľadávky vyplýva z listu Exekútorského úradu JUDr. Rudolfa Krutého, súdneho exekútora, zo dňa 21.11.2017), pričom do začatia exekúcie bola zo strany žalobcu zaplatená suma 1.463,85 Eur. Poukázal na ust. § 3 ods. 3 a 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca sa ako spotrebiteľ voči žalovanému úspešne domohol svojich spotrebiteľských práv, o čom svedčia vyššie uvedené rozhodnutia súdov, vzniklo mu právo na primerané finančné zadosťučinenie. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal voči spotrebiteľovi recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu, pričom primerané finančné zadosťučinenie má poskytnúť satisfakciu žalobcovi i ako spotrebiteľovi a zároveň odradiť žalovaného ako dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Zdôraznil, že žalovaný nielenže v zmluve o spotrebiteľskom úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a/alebo v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu viac ako 4tis. Eur.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 4.2.2020 konštatoval, že ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení. Mal za to, že predmetné rozhodnutie súdu, ktoré uvádza žalobca majú dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojoľnom a arbitrárnom výklade práva. V tomto kontexte je dôležitý gramatický výklad slova "primerane". Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. Redigovali: J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. Bratislava: Veda 2003) príslovku primerane spája so slovom vhodné. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane s významom vhodné, vyhovujúc požiadavkám, spĺňajúc požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor dr. Štefan Peciar, CSc. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena "primeraný" ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý. Ako bolo uvedené vyššie priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nie len jeho deklaráciu. Žalobca má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Bol toho názoru, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Žalobca bol vo svojich konaniach úspešný, a preto už raz došlo k náprave porušeného práva. Žiadal, aby súd pri posudzovaní žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktačného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Žalobca svojim podpisom na zmluve ďalej prehlásil, že si zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Žalobca mal možnosť si zmluvu pred jej podpisom prečítať. Žalovaný teda poskytol žalobcovi úver v dobrej viere, že sú mu známe zmluvné dojednania. Za spornú považoval aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Poukázal na ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého musia byť predpoklady priznania finančného zadosťučinenia naplnené kumulatívne, t.j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu "primeranosť" umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo - právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade žalovaný žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniaми oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody. Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských právnych vzťahov, t.j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t.j. aj subjektu správajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalobca považuje finančné zadosťučinenie, uplatnené žalobcom (vo výške 1.000,- Eur) za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť žalobcu. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 29Odo 652/2001 zo dňa 18.9.2002 ako aj sp.zn. 32Cdo 139/2008 zo dňa 29.4.2008 a sp.zn. 30Cdo 1747/2014. Žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

4. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 21.2.2020 uviedol, že žalobca súhlasí s tvrdením žalovaného, pokiaľ tvrdí, že ustanovenie §3 ods.5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov v platnom znení je ustanovením s tzv." relatívne neurčitou hypotézou", pričom toto ustanovenie výslovne neupravuje kritéria pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, najmä pre určenie jeho výšky, snáď s výnimkou kritéria primeranosti. Predmetné ustanovenie priznáva nárok na primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi, ktorý úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej nielen zákonom č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov v platnom znení, ale aj osobitnými predpismi, pričom za osobitné predpisy je bez pochyby potrebné považovať nielen Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch

a o iných úveroch a pôžičkách, tiež aj ustanovenia Zákona č. 40/1964Zb. Občianskeho zákonníka, najmä ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, čo je zrejme napr. z § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa jeho názoru, nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn.15Er/550/2007, bol žalobcovi v procesnej pozícii povinného úspešný pri domáhaní sa ochrany pred konaním postupom žalovaného ako oprávneného, najmä porušovania povinnosti používať neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách (§ 53 ods.1.,ods. 4 a nasl. Občianskeho zákonníka), teda ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, prostredníctvom ktorých žalovaný inkasoval od žalobcu ako spotrebiteľa plnenia, na ktoré nemal žiaden nárok (§ 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov v platnom znení). Proces úspešného uplatnenia spotrebiteľských práv a uplatnenia porušenia práv a povinností vychádzajúcich z predpisov o ochrane spotrebiteľa bol v prípade žalobcu nepochybne zavŕšený právoplatnosťou rozhodnutí súdu v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 5Er/550/2007 a na Krajskom súde Košice pod sp.zn. 17CoE/60/2018. Poukázal ďalej aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.04.2019, sp.zn. 25Co/107/2018. Právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv alebo povinností voči spotrebiteľovi spôsobovalo na strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, nakoľko postačuje už samotná spôsobilosť ujmu spôsobiť, teda postačuje samotná spôsobilosť porušenia práv alebo povinností viesť k ujme. Poukázal napr. na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.01.2019, sp.zn. 6Cdo/127/2017 aj na názor vyjadrený v publikácii: Števek, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník I. § 1-450. Komentár. Praha: C.H. Beck,2015,512s. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalovaný naďalej pokračuje vo svojich nekalých praktikách, najmä pokiaľ ide o vymáhanie pohľadávok z neexistujúcich, resp. neplatných titulov, ktorými tiež porušuje spotrebiteľské práva, čo tunajšiemu súdu je nepochybne známe z jeho rozhodovacej činnosti. Preto pokiaľ žalovaný tvrdí, že už samotné rozhodnutie tunajšieho súdu v tzv. základnom konaní sp. zn.5Er/55/2007-37 bolo pre neho z hľadiska prevencie dostatočné a tiež sankčné, tak toto tvrdenie považoval za absolútne nepravdivé a výslovne účelové. Dôkazom je množstvo existujúcich súdnych sporov, tiež neskončených exekučných konaní, kde v mnohých prípadoch spotrebiteľa neboli aktívni alebo rezignovali na uplatňovanie svojich zákonných práv. Keďže primerané finančné zadosťučinenie má plniť funkciu satisfakčnú ako aj sankčnú, vzhľadom na okolnosti porušenia práv žalobcu a povinností žalovaného, tiež na masový charakter porušovania spotrebiteľských práv a povinností zo strany žalovaného, považujeme výšku finančného zadosťučinenia, ktorého sa podanou žalobou žalobkyňa domáha, za primeranú. Čo sa ľahostajnosti žalobcu ako spotrebiteľa týka, poukázal na Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 08.12.2011, sp.zn. 16Co/71/2011 ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2013, sp.zn. 6MCdo/9/2012).

5. Vo veci bolo nariadené pojednávanie na deň 11.6.2020, ktorého sa osobne zúčastnil žalobca a jeho právny zástupca. Žalovaný svoju neúčasť písomne ospravedlnil. Súd preto v súlade s ust. § 180 C.s.p. pojednával v neprítomnosti žalovaného.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5Er/550/2007-37 zo dňa 25.09.2017, uznesením Krajského súdu Košice sp. zn. 17CoE/60/2018 zo dňa 29.11.2018, rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Bratislava sp. zn. SR 3010/07 zo dňa 18.5.2007, odpoveďou súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého PhD, ako i obsahom celého spisu a zistil tento skutkový stav:

7. Žalobca vo svojej výpovedi potvrdil, že si od žalovaného vzal dve pôžičky, pričom pôžičku, ktorá je predmetom konania si vzal vo výške 20.000,- Sk. Takmer celú ju splatil, s výnimkou asi jednej splátky na ktorú zabudol. Žalovaný ho začal atakovať telefonátmi, listami, dal návrh na vykonanie exekúcie. Požadoval od neho sumu 4.600,- Eur, pričom vymožená bola čiastka od 2.800,- do 3.000,- Eur. Žalovaný mu dal zablokovať rodinné prídavky, majetok, byt, pričom táto situácia trvala takmer 7 rokov. Ešte i v súčasnosti ho atakujú zamestnanci žalovaného s tým, že nemá vyplatené úroky, pričom ataky sú telefonické, písomné i formou osobných návštev. Neváhajú osloviť i jeho príbuzných, sestru. Podal žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom vec bola vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 8Csp/401/2017 a rozhodnuté bolo v jeho prospech. Rozhodnutie nie je právoplatné. Konštatoval, že mal peniaze požičané i od iných nebankových subjektov, mal 3 zmluvy so spoločnosťou Proficredit, jednu so spoločnosťou Profident, všetky spory však vyhral.

8. Z uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 5Er/550/2007-37 zo dňa 25.09.2017, potvrdeného uznesením Krajského súdu Košice sp.zn. 17CoE/60/2018 zo dňa 29.11.2018, bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.02.2019.

9. Z rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Bratislava sp.zn. SR 3010/07 zo dňa 18.5.2007 súd zistil, že žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 48.333,- Sk s 0,25 %-tným úrokom z omeškania denne zo sumy 39.200,- Sk od 12.4.2007 a trovy konania.

10. Z odpovede súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého PhD. adresovanej Združeniu na ochranu spotrebiteľa HOOS, Prešov bolo zistené, že na návrh žalovaného ako oprávnenej osoby bola proti žalobcovi ako povinnej osobe vedená exekúcia na vymoženie pohľadávky 791,11 Eur s prísl., pričom celková výška pohľadávky oprávneného činila 3.920,79 Eur, z toho povinný uhradil sumu 1.594,08 Eur a zostatok ku dňu 21.11.2017 činil 2.326,74 Eur.

11. Z rozsudku tunajšieho súdu 8Csp/401/2017-62 zo dňa 3.5.2018 súd zistil, že súd určil, že zmluvná podmienka zo zmluvy o úvere č. XXXXXXX M. dňa 2.8.2006 uvedená v bode 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neprijateľnou. Zároveň rozhodol o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.142,71 Eur.

12. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Predmetom tohto sporu bol nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.000,- Eur, vzhľadom k úspešnému uplatneniu svojho spotrebiteľského práva vo vzťahu k žalovanému. Žalobca argumentoval, že mu v dôsledku nekalého konania žalovaného vznikla nemajetková ujma a to najmä psychická trauma vzniknutá v dôsledku stresu spojeného s vedenou exekúciou, sústavným neoprávneným zvyšovaním jeho záväzku zo strany žalovaného, blokáciou majetku, bytu, rodinných prídavkov a tým znižovania jeho životnej úrovne pomerne dlhé časové obdobie a to počas obdobia siedmich rokov. Poukázal na závažnosť a rozsah jeho porušených práv, charakter konania a správania sa žalovaného, atakovania jeho osoby i jeho príbuzných, ako i skutočnosť, že žalovaný sa takto správal k veľkému počtu spotrebiteľov.

14. Zmyslom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je ochrana spotrebiteľa proti porušeniu povinností vyplývajúcich z citovaného zákona i osobitných právnych predpisov. Oprávnenou osobou je spotrebiteľ, ktorý si úspešne uplatnil svoje práva a má preto právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto spôsobil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej Zákomom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi a ktoré sú spôsobilé prívodiť mu ujmu.

15. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané splnenie podmienok predpokladaných ustanovením § 3 ods. 5 poslednej vety Zákona č. 250/2007 Z.z o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorej právo na primerané zadostučinenie vznikne spotrebiteľovi vtedy, keď si tento porušenie práva resp. povinnosti ustanovenej zákonom úspešne uplatní na súde. Na súde v rámci exekúcie vedenej proti žalobcovi bol úspešne (právoplatne) uplatnený jeho nárok, na základe ktorého bola uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 5Er/550/2007-37 zo dňa 25.09.2017 exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Predmetné rozhodnutie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 17CoE/60/2018 zo dňa 29.11.2018 a nadobudlo právoplatnosť dňa 01.02.2019. Žalobca tak preukázal porušenie svojho práva spotrebiteľa v exekučnom konaní, čím mu vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie. Je pravdou, že rozsudkom tunajšieho súdu 8Csp/401/2017-62 zo dňa 3.5.2018 súd rozhodol o neprijateľnosti zmluvnej podmienky i o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.142,71 Eur, rozhodnutie však nie je právoplatné. Vyššie uvedené rozhodnutia súd

považuje v danej veci za satisfakciu vo vzťahu k žalobcovi, avšak iba za satisfakciu čiastočnú. Zo strany žalovaného došlo totiž k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo samé o sebe spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky. Vzhľadom na konštatované porušenie práva žalobcu v súdnom konaní v ktorom sa tohto rozhodnutia domohol súd uvádza, že finančné zadosťučinenie má okrem satisfakčnej funkcie ešte aj funkciu sankčnú, lebo porušiteľovi práva, t.j. žalovanému spôsobuje i finančnú ujmu nielen ujmu morálnu a je považovaný za nástroj odstránenia ujmy nemateriálnej povahy a nie náhrady za spôsobenú materiálnu škodu. Žalobcom uplatnený nárok teda súd považoval za dôvodný, ale nie do plnej ním uplatnenej výšky. Pri rozhodovaní o výške zadosťučinenia okrem psychickej ujmy žalobcu spôsobenej nekalým konaním žalovaného trvajúcim dlhé obdobie, zohľadnil na strane žalobcu však i fakt, že napriek zlej skúsenosti s nebankovými subjektmi, poznajúc ich úžernícke praktiky, tento opakovane nezodpovedne vstupoval do takýchto úverových vzťahov, čo konštatoval priamo vo svojej výpovedi a čo súd zistil i v rámci šetrení v príslušných registroch tunajšieho súdu (C, Csp, Er). Samotný žalobca potvrdil, že s žalovaným vstúpil do zmluvného vzťahu dvakrát, tri úverové zmluvy uzavrel so spoločnosťou Proficredit, jednu so spoločnosťou Profident.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bol súd toho názoru, že nárok žalobcu je dôvodný, ale keďže pri rozhodovaní zohľadnil i ľahkomyselný postoj samotného žalobcu k uzatváraniu úverových zmlúv, priznal mu nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 750,- Eur, ktorý považoval za adekvátny.

17. V prevyšujúcej časti uplatneného finančného zadosťučinenia a to čo do jednej štvrtiny (250,- Eur), tak žalobu ako nedôvodnú zamietol.

18. Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

19. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aplikujúc článok 4 ods. 2 základných princípov C.s.p., ako aj ustanovenie § 255 C.s.p., tak že svedčí plne úspešnému žalobcovi v rozsahu 100 % (zo súdom priznanej sumy 750,- Eur), pretože stanovenie výšky náhrady finančného zadosťučinenia záviselo od úvahy súdu. Žalobcu nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za (ne)predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov bolo potrebné ustáliť, že základom bolo konštatovanie zásahu a vznik ujmy žalobcu (nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 170/99 a tiež na komentár k Civilnému sporovému poriadku (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, s. 926).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 Civilný sporový poriadok).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilný sporový poriadok).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 Civilný sporový poriadok).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.